

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/88/2018
Identifikačné číslo spisu: 2017200147
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2017200147.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: D. J., nar. XX. K. XXXX, bytom I. XX, W., právne zastúpeného SOPKO LEGAL s.r.o., so sídlom Paulínska 24, Trnava, IČO: 47 631 741, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 23873-5/2017-BA zo dňa 16. marca 2017, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 26. marca 2018, č. k. 46Sa/15/2017-106, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 26. marca 2018, č. k. 46Sa/15/2017-106, zamietla.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Trnave (ďalej v texte rozhodnutia aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým rozsudkom z 26. marca 2018, č. k. 46Sa/15/2017-106, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. e) v spojení s § 191 ods. 3 písm. a) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. 23873-5-2017-BA zo dňa 16. marca 2017 (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“) a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 65408-45/2016-TT z 02. novembra 2016 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) a vec vrátil Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím žalovaná ako príslušný odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, ktorým bolo podľa § 178 ods. 1 písm. a) prvý bod zák. č. 461/2003 Z.z. rozhodnuté, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe nevzniklo prerušenie povinného nemocenského

poistenia a povinného dôchodkového poistenia od 30. júna 2014, ale odo dňa 25. októbra 2016.

2. Krajský súd zákonnosť rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 5, § 21 ods. 1 a 4, § 26 ods. 2 a 5 zák. č. 461/2003 Z.z., postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd uviedol, že medzi účastníkmi konania bolo sporné, či k 30. júnu 2014 došlo v zmysle § 26 ods. 2 a 5 v spojení s § 21 ods. 1 až 4 zák. č. 461/2013 Z.z. u žalobcu k prerušeniu účasti na povinnom nemocenskom poistení a povinnom dôchodkovom poistení, napriek tomu, že po tomto dátume disponoval povolením na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy, respektíve či len samotná existencia tohto povolenia bez reálneho vykonávania tejto činnosti aj v spojení s pozastavením živnostenských oprávnení žalobcu môže v zmysle § 5 zák. č. 461/2013 Z.z. v znení účinnom od 01. januára 2011 do 31. decembra 2013 a následne v znení účinnom od 01. januára 2014 zakladať u žalobcu povinnú účasť na sociálnom poistení. Rovnako bolo medzi účastníkmi konania sporné, či príjmy, ktoré žalovaná zohľadňovala podľa § 21 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2013 Z.z. boli príjmami, ktoré žalobca získal v súvislosti s vykonávaním medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy, ktorá je podľa § 2 ods. 1 zák. č. 56/2012 Z.z. podnikaním. Nespornou medzi účastníkmi konania bola skutočnosť, že žalobca na základe registračného listu FO zo dňa 23. júna 2014 oznámil Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava, že dňom 30. júna 2014 prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie z dôvodu pozastavenia prevádzkovania živností a rovnako tak, že žalobca disponoval na základe rozhodnutia Krajského úradu, pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Trnava č. 2011/02757/2 zo dňa 08. novembra 2011 povolením na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy na obdobie od 18. decembra 2011 do 18. decembra 2016. Z obsahu administratívneho spisu mal krajský súd preukázané, že žalobca mal postavenie SZČO na základe živnostenských oprávnení ŽO-2001/04552-00002, ŽO-2004/11155-00002, OŽP-H/2009/00856-00002, OŽP-A/2013/06749-00002 a koncesných listín ŽO-2005/01944-00002, OŽP-H/2006/09352-00002, pričom uvedené živnostenské oprávnenia a koncesné listiny pozastavil na obdobie od 30. júna 2014 do 31. decembra 2016.

4. Krajský súd zdôraznil, že vznik a zánik povinného sociálneho poistenia SZČO vždy závisel a závisí od dosiahnutých príjmov v rozhodnom období vymedzenom v § 21 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z., teda je vždy závislé od zárobkovej činnosti SZČO. Preto len samotná existencia povolenia na účely vzniku a zániku povinného nemocenského a dôchodkového poistenia nestačí.

5. Krajský súd mal za to, že z dôvodu existencie povolenia na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy udelenému žalobcovi na základe rozhodnutia Krajského úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Trnava, ktoré bolo v platnosti aj po 30. júni 2014, k prerušeniu povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia nedošlo automaticky 30. júna 2014 podľa § 26 ods. 2 zák. č. 461/2013 Z.z. Zároveň však zastával názor, že na účely posúdenia kedy k vzniku prerušenia na povinnom nemocenskom poistení a povinnom dôchodkovom poistení došlo, bolo potrebné posudzovať príjem žalobcu výlučne iba k povoleniu na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy, avšak žalovaná ani orgán verejnej správy nižšieho stupňa naznačeným smerom nepostupovali. Ak žalobca okrem pozastavenia živností, nepožiadal o odňatie predmetného povolenia, neboli splnené zákonné podmienky na prerušenie povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia podľa § 26 ods. 2 zák. č. 461/2013 Z.z. a bolo potrebné posudzovať príjem žalobcu v rozhodnom období. Žalovaná však posudzovala tento príjem ako jeden príjem bez ohľadu na to, že status SZČO zakladali u žalobcu jednak živnostenské oprávnenia vrátane koncesných listín vydaných podľa zák. č. 455/1991 Zb. a jednak povolenie na prevádzkovanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy vydané podľa zák. č. 168/1996 Z.z., ktoré sa v zmysle § 56 ods. 6 zák. č. 56/2012 Z.z. považuje za povolenie vydané v zmysle zák. č. 56/2012 Z.z. Krajský súd mal teda za to, že rozhodnutie žalovanej, ako aj prvostupňové nevychádzajú zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, konkrétne pokiaľ ide o posudzovanie príjmov v rozhodnom období podľa § 21 ods. 1 a 2 zák. č. 461/2003 Z.z., pretože tieto je potrebné posudzovať výlučne len vo vzťahu k príjmom, ktoré žalobca dosiahol v súvislosti s povolením na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy. V tejto súvislosti neobstojí tvrdenie žalovanej, že zák. č. 461/2003 Z.z. upravuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie SZČO

ako „jedno poistenie“ a nie ako niekoľko od seba nezávislých sociálnych poistení, a preto pri posudzovaní príjmov relevantných na vznik, resp. trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia nie je rozhodujúce, či SZČO dosiahla tento príjem zo živnosti alebo na základe povolenia na vykonávanie medzinárodnej cestnej dopravy, ale je rozhodujúca len skutočnosť, že žalobca dosiahol príjem ako SZČO.

6. Krajský súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Sžo/20/2011 zo dňa 15. decembra 2011, ktorý bol rovnako publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 4/2012 pod č. 72, v ktorom najvyšší súd zastal právny názor, že pri posudzovaní príjmov podľa § 21 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. je potrebné prihliadať len na tie príjmy z podnikania, ktoré vyplynuli z podnikateľskej činnosti posudzovaného statusu samostatne zárobkovo činné osoby. Pre posudzovaný prípad to konkrétne znamená, že žalovaná má na účely svojho rozhodnutia posudzovať príjmy žalobcu výlučne vo vzťahu k povoleniu na prevádzkovanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy.

7. V zmysle uvedeného krajský súd rozhodnutie žalovanej a prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil Sociálnej poisťovni, pobočka Trnava na ďalšie konanie z dôvodu, že zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, lebo príjem žalobcu nebol posudzovaný separátne vo vzťahu k povoleniu, ktoré ho oprávňovalo na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy.

8. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu dôvodne vynaložených trov konania v celom rozsahu.

II.

Kasačná sťažnosť

9. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť. Uviedla v nej, že zák. č. 461/2003 Z.z. upravuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie SZČO ako „jedno poistenie“ a nie ako niekoľko od seba nezávislých sociálnych poistení.

10. Žalovaná poukázala na to, že pri posudzovaní vzniku, resp. trvania povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO nie je rozhodujúce na základe akého oprávnenia na vykonávanie činnosti dosiahla SZČO príjem z podnikania, rozhodujúca je len tá skutočnosť, že fyzická osoba, ktorá spĺňa právnu definíciu SZČO na účely sociálneho poistenia dosiahla v rozhodujúcom roku príjem podľa § 6 ods. 1 a 2 zák. č. 595/2003 Z.z. Uviedla, že zák. č. 461/2003 Z.z. neukladá žalovanej pri posudzovaní vzniku, trvania, resp. zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO skúmať z akých úkonov a na základe akého výkonu práce dosiahla SZČO príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti. Pri posudzovaní vzniku, trvania, resp. zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia SZČO vychádza žalovaná vždy z údajov jej poskytnutých Finančným riaditeľstvom SR a nie je oprávnená z hľadiska svojej vecnej pôsobnosti do týchto údajov akýmkoľvek spôsobom zasahovať.

11. V jednotlivých ustanoveniach zák. č. 461/2003 Z.z. vzťahujúcich sa na SZČO sa uvádza iba príjem, ktorý SZČO dosiahla podľa § 6 ods. 1 a 2 zák. č. 595/2003 Z.z. a zák. č. 461/2003 Z.z. neuvádza bližšiu špecifikáciu dosiahnutých príjmov a ani nezakazuje posudzovať príjmy dosiahnuté SZČO z viacerých činností ako celok. Príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti sa podľa zák. č. 595/2003 Z.z. ďalej členia len na účely tohto zákona.

12. Pokiaľ by mala žalovaná postupovať tak, ako to uvádza krajský súd v napadnutom rozsudku, mohlo by dôjsť k situácii, že jednej fyzickej osobe majúcej status SZČO na základe viacerých oprávnení na vykonávanie zárobkovej činnosti vznikne povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie vo vzťahu ku každému oprávneniu. So vznikom povinného poistenia zák. č. 461/2003 Z.z. spája aj vznik odvodovej povinnosti, na základe čoho by fyzickej osobe s niekoľkými povinnými poisteniami SZČO vznikla povinnosť platiť poistné na sociálne poisťovne vypočítané z minimálneho vymeriavacieho

základu vo vzťahu ku každému oprávneniu, čo podľa právneho názoru žalovanej zák. č. 461/2003 Z.z. neumožňuje.

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

14. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že nesúhlasí s právnym názorom žalovanej a doplnil, že žalovaná zamlčala jednu z podstatných skutočností, a to, že za rozhodné časové obdobie neskúmala povahu príjmov žalobcu ako príjmy zo závislej činnosti, príjmy z podnikania, a iné príjmy, napríklad príjmy za rok 2015 z postúpených pohľadávok, ktorých bol žalobca len platobným miestom.

15. V nadväznosti na § 21 zák. č. 461/2003 Z.z. pojednávajúcom o SZČO poukázal na § 5 zák. č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého je SZČO definíčne osoba, ktorá dosahovala príjmy uvedené v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3. Podľa § 3 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. je zárobkovou činnosťou činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu, ktorý zakladá dosahovanie príjmu z podnikania alebo inej samostatne zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu. To znamená, že pre status SZČO, a teda aj pre vznik, zánik alebo prerušenie povinného dôchodkového a nemocenského poistenia je relevantnou nielen existencia licencie na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy, ale najmä príjmy dosahované z tejto licencie alebo podnikania ako takého.

16. S poukazom na § 21 zák. č. 461/2003 Z.z., existencia povinného nemocenského a dôchodkového poistenia je viazaná na status SZČO a príjmy SZČO, nie iné príjmy, a teda správne orgány boli povinné skúmať či príjmy dosahované žalobcom mali svoj pôvod v licencií, a teda či ide o príjmy z podnikania. Bez toho skúmania sú rozhodnutia správnych orgánov nepreskúmateľnými. Žalobca ako listinný dôkaz doložil aj potvrdenie o pozastavení prevádzkovania živností v iných predmetoch podnikania v rozhodnom období, čo vylučuje dosahovanie príjmov z podnikania v tomto období.

17. Podľa názoru žalobcu je nevyhnutné, aby správne orgány pri posudzovaní existencie povinného nemocenského a dôchodkového poistenia vo vzťahu k postaveniu SZČO na účely zák. č. 461/2003 Z.z. dôsledne rozlišovali medzi príjmami z podnikania a príjmami zo závislej činnosti a inými príjmami, čo v danom prípade správne orgány neurobili.

18. Správne orgány vo svojich rozhodnutiach argumentovali príjmami žalobcu v rokoch 2014 a 2015, ktoré mali čo do výšky zakladať dôvod pre trvanie povinného nemocenského a dôchodkového poistenia. Žalobca však už v správnom konaní tvrdil a preukazoval, že za rok 2014 príjmy ako SZČO dosahoval len do 30. júna 2014, nakoľko vo zvyšku roka svoj podnik predal spoločnosti MOKOŠÁK s.r.o., a svoje živnosti pozastavil s výnimkou licencie na vykonávanie medzinárodnej nákladnej dopravy, z ktorej však príjmy nedosahoval. Tiež uviedol, že príjmy za rok 2015 boli dosiahnuté nie z podnikania, ale išlo o príjmy z postúpenia pohľadávok, ktoré vznikli pri predaji podniku SZČO, t. j. o príjmy patriace MOKOŠÁK s.r.o., ktoré boli po ich prijatí žalobcom, ktorý bol len platobným miestom, automaticky zaslané spoločnosti MOKOŠÁK s.r.o., ktorá tieto aj riadne zdanila.

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť podanú proti rozsudku krajského súdu zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú

sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) došiel k záveru, že kasačnej sťažnosti nemožno priznať úspech.

21. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený 21. apríla 2020 (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

22. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

23. Podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

24. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

25. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

26. Úlohou správneho súdu bolo preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovanej, ktorým v rámci administratívneho konania bolo konečným spôsobom rozhodnuté o okamihu vzniku prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia u žalobcu ako SZČO - dňom 25. októbra 2016.

27. Podľa § 5 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 01. januára 2011 do 31. decembra 2013, samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a je registrovaná podľa osobitného predpisu v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.

28. Podľa § 5 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 01. januára 2014, samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a v kalendárnom roku rozhodujúcom na vznik alebo na trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby dosahovala príjmy uvedené v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.

29. Podľa § 21 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 1. januára 2014, povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 21 ods. 4 vety prvej zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 1. januára 2014, povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osobe, ktorá je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, zaniká aj odo dňa, od ktorého nie je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie tejto činnosti.

31. Podľa § 26 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. samostatne zárobkovo činné osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie v období, v ktorom má pozastavené

prevádzkovanie živnosti, pozastavený výkon činnosti alebo pozastavenú činnosť, a v období, v ktorom je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody; časť vety za bodkočiarkou v odseku 1 písm. d) platí rovnako.

32. Podľa § 26 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. vznik prerušenia povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa odsekov 1 až 4 sa posudzuje rovnako ako zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti a skončenie prerušenia týchto poistení sa posudzuje rovnako ako vznik týchto poistení.

33. Podľa § 195 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

34. Podľa § 195 ods. 2 zákona zák. č. 461/2003 Z.z. podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

35. Podľa § 195 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní vecí objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

36. Podľa § 293cu zák. č. 461/2003 Z.z. na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby sa v období od 1. januára 2014 do 30. júna 2014 použije § 5 v znení účinnom do 31. decembra 2013.

37. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov, prevádzkovanie cestnej dopravy je podnikanie, ktorého predmetom je odplatné poskytovanie dopravných služieb verejnosti cestnými motorovými vozidlami, ktoré sú na tento účel typovo schválené (ďalej len „vozidlo“).

38. Podľa § 56 ods. 6 zák. č. 56/2012 Z.z. povolenia, dopravné licencie a iné rozhodnutia a osvedčenia vydané podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti do vyznačeného dňa ich platnosti; ak nemajú vyznačenú platnosť, platia do 4. decembra 2015.

39. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, ktorým rozhodla, že žalobcovi ako SZČO nevzniklo prerušenie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia od 30. júna 2014, ale odo dňa 25. októbra 2016.

40. Kasačný súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd.

41. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 461 SSP dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu.

42. Podmienky vzniku a zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby zákonodarca ustanovuje v § 21 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov.

43. Predpokladom vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby v zmysle zákona o sociálnom poistení (§ 21) je preukázanie, že posudzovaná osoba spĺňa zákonné podmienky statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby definovanej v § 5 písm. c) tohto zákona v platnom znení a za tým účelom si zadovážiť skutkové zistenia a súčasne preukázanie, že táto osoba v zákonom určenej dobe dosiahla príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu (zákon o dani z príjmov) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, ktorý bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 9.

44. Pokiaľ zákonodarca podmieňuje vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia povinnej osoby preukázaním statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby definovanej v § 5 písm. c) tohto zákona v platnom znení, tak aj pri posudzovaní príjmu plynúceho z jej podnikania, predpokladá dosahovanie príjmu z jej podnikania ako samostatne zárobkovo činnnej osoby.

45. Kasačný súd konštatuje, že zákon č. 461/2003 Z.z. nerozlišuje pri vzniku, zániku alebo trvaní povinného nemocenského poistenia alebo povinného dôchodkového poistenia medzi príjmom zo samostatnej zárobkovej činnosti na základe živnostenského oprávnenia alebo na základe vykonávania inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu. Z podkladov spisu je zrejmé, že žalobca po tom, ako registračným listom požiadal o prerušenie poistenia z dôvodu pozastavenia prevádzkovania živností, týmto momentom prestal reálne vykonávať činnosti uvedené v živnostenských oprávneniach a koncesných listinách. Tiež je nepochybné, že žalobca aj naďalej disponoval povolením na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy, ktoré mu bolo odňaté až dňa 24. októbra 2016. Relevantnou skutočnosťou v danom prípade bolo dosahovanie príjmu žalobcom práve na základe predmetného povolenia na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy.

46. Kasačný súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že na účely posúdenia kedy došlo k vzniku prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, bolo potrebné posudzovať príjem žalobcu výlučne iba k povoleniu na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy, keďže prestal reálne vykonávať činnosti uvedené v živnostenských oprávneniach a koncesných listinách, čím z nich nedosahoval žiadne príjmy. K prerušeniu povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia by nedošlo v prípade, ak by žalobca dosiahol v zákonom určenej dobe príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu (zákon o dani z príjmov) alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, t. j. príjem z vykonávania medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy na základe predmetného povolenia na vykonávanie medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy, ktorý by bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5. Žalobca už aj v rámci odvolania voči prvostupňovému správne rozhodnutiu poukazoval na skutočnosť, že jeho príjmy za rok 2015 boli dosiahnuté nie titulom podnikania, ale z postúpenia pohľadávok, ktoré vznikli pri predaji podniku SZČO, ktoré boli po ich prijatí žalobcom, ktorý bol len platobným miestom, zaslané spoločnosti MOKOŠÁK s.r.o., ktorá tieto aj riadne zdanila. Správne orgány však uvedenej skutočnosti nevenovali dostatočnú pozornosť.

47. Kasačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom a dospel k zhodnému záveru, že správne orgány vo veci rozhodli na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd rozhodnutie krajského súdu za vecne správne, a preto kasačnú sťažnosť žalovanej ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

48. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 1 a 2 SSP a § 467 ods. 1 SSP tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal voči sťažovateľke, t. j. žalovanej nárok na náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu.

49. Tento rozsudok kasačného súdu bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.